

כל שיר מגיע זמנו. הנה, למשל, השיר החטידי "ישמחו השמיים..." היום, מספר רים, הוא הפך לשירם של טובדי משרדי מס ההכנסה, השירים אותו בנוסח: "ישמחו השמיים..."

תיאטרון

תמונה בקרנבל

"צוואתו של כלב", מאת אריאנו סואסונה בתיאטרון "הבימה"; עברית: דן אלמגור; בימוי: יוסף מילוא; תפאורה: אלי סיני. ישו מופיע במערכה השנייה. הוא כושי ענק ועל זהו הוא עונד מגן־דוד מוזר. הב. מריה הקדושה היא בלונדית זוהרת ויפהפיה, המשמיעה ציפצופים דקים וגברי הים. הם יושבים בשמיים. בפואייה לחדרו של אלוהים, שם הם עורכים מיון מוקדם בין באי שמיים: מי לגן־העדן ומי לגי

ברישבוט ופורמן, "צוואתו של כלב" קבורה דתית לכלב

הנוס. החלטתם אינה סופית, למרות ש" השטן משפשף כבר את ידיו כדי לקבל את חלקו. אפשר לערער, אפשר למחות. ניתן לעורר את רחמיכם, ובעל שכל הרף, כמו זה של גרילו, עורך האופה הכפרי, יכול אפילו להוליך אותם קצת שולל. זהו ללא ספק שיאו של מחזה־מוסר בראזילי זה. המיועד לכפריים או לבני הי פרברים חסרי ההשכלה, המורכב מהצלפה בכלי הקודש של הכנסייה ומביטויי שימ־ חת־החיים הארצית של העם הבראזילי. אין במחזה לא עומק ולא פיוט. גם גיי בוריו הם סטריאוטיפים. אבל מה שעושה אותו לא רק ראוי להצגה בפני קהל של ישראל בשנות ה־70, אלא גם מופע תי־ אטרוני מרנין ומשעשע, היא דרך הצגתו בבימוי של יוסף מילוא.

את הסיפור העממי על עורך האופה הערמומי (שלמה ברישבוט) המאלץ את הכומר הכפרי (ישראל בקר) לערוך קבר רה דתית לפי כל כללי הכנסייה לכלב, מגיש מילוא כתמונה מתוך הקרנבל של ריו. ההצגה, המוגשת כהצגת להקה כפרית המציגה אותה מעל עגלת איכרים ההר־

עברית מדוברת לא נורמלית

נואת דן בן־אנווך ונתיבה בן־יהודה

נשכר די הזין? מה זאת אומרת?

שפיה ש, 1) יריקה חזקה, הטלת כמות גדולה של רוק. "סתם את הכיור עם השמיות שלו." 2) נקמה, שילום המגיע, נזיפה. "אתה תראה איזה שפיה תחטוף מהמג'ד."

אָבָא בעלים, אפטרופוס, אדם המסור ודו־ אג למפעל כולו, למשל, או לציבור מסויים. "יש מנכ"ל ויש מועצת מנהלים. כל מה שאתה רוצה יש במיפעל הזה, הוץ מאבא." * "הצרה שלעסק הזה אין אבא ולך תדבר אל הקיר."

הוא בספור שֶל - העניין או הנושא אשר מעסיק אותו מאוד.

"הוא עכשיו לא בספור של חתונה. הוא בספור של בילויים." * "עזוב אותי! אני לא בספור של שירים עכשיו!"

קִיצֵי־קִיצֵי! קריאה לחתול.

"קיצֵי־קִיצֵי, להיכנס הביתה! כבר מתחיל ח־ שך בחוץ! קיצֵי־קִיצֵי!"

אֵל תִּצְחִיקוּ! ביטוי שמשמעותו סירוב מוח־ לט.

א: "אתה מוכן לתרום 5,000 לירות לקרן הבחירות של המפלגה?" ב: "אל תצחק אר־ תי!" א: "טוב, תצחק. נראה מי שיצחק אחרון."

פֶּלֶשֶׁבֶק ש, שיטה במחזות, סרטים ואף ספ־ רים, אשר לפיה סיפור המעשה נסוג לפתע לתקו־ פה קדומה יותר.

"זה היה סרט משעמם - המחץ. אבל חשב־ תי: נתקעתי - נתקעתי. אז פתאום עוד קפץ פלשבק לשנות תרפפו, לא יכולתי יותר והס־ תלקתי."

לֹא חֶסֶר הַרְבֵּה ביטוי שמשמעותו: כמעט, עוד מעט ו־.

"המשטרה סיבבה לטפל בתלונה ולהגיש תבי־ עה משפטית נגד התוקפים שלא חסר הרבה שיגרמו למוות של האישי." (נתן דוניביץ, "הארץ", 31.3.72).

פֶּלוֹס־מִינוֹס פחות או יותר, בערך, בקי־ רוב, קצת פחות או קצת יותר מן המשוער. "תראה לו את המפעל, שיקבל, ככה, פלוס־ מינוס, שוק." (חיים חפר, "דיעות אחרונות", 18.4.72).

תְּעוֹזְבוֹתָהּ! ביטוי שמשמעותו: הרף! הר־ פה ממני, הנח לי.

א: "חבר'ה, תרימו ת'תחת, באמת, צריך לחזור לשיעור, המדריך יעלב נורא, נו, אתם קמים?" ב: "תעזוביזה!"

מדורר זה הוא תוספת למדון המפורסם של דן בן־אנווך ונתיבה בן־ יהודה. הקוראים מוזמנים לשלוח למערכת מלים וביטויים משלהם.

הישראלי אינו הופך שותף לו אלא מס־ תכל עליו מלמעלה כמסתכל פאסיבי. אפ־י לו מילוא ומישחקם התוסס של שחקנים כמו ברישבוט. בקר, אריאל פורמן, טובה פרדו, אביבה מרקס ואברהם רונאי, אינם

פכת לתפאורה מאולתרת, שופעת חן עממי, מיקצבי סמבה, בדיחות פרימיטי־ ביות ודמויות ססגוניות. יותר מאשר כמחזה בזכות עצמה, היא עומדת כנתח פולקלור בראזילי, שהצופה

סיקורת

מצליחים לסחוף את הקהל אל תוך הי־ לולת וצהלת הקרנבל, אלא רק לשמח את ליבו כמי שמתבונן מהמדרכה בתהלוכת מסכות עליוה.

ועוד על אותו נושא: ראובן צליק מספר כי לאחרונה הוא נוהג להתעורר מוקדם ולעזוב את ביתו כבר בחמש בבוקר. "מה פתאום?" הוא נשאל. "פשוט מאוד... קו־ מנדו שילוני בא בשש!"

נישגלים נוסוגנים

"אלף לילה ולילה" בתיאטרון "בימות", בתרגומו ועיבודו של דן אלמגור; בימוי: מייקל אלפרדס; מוסיקה: יוסי מר־חיים.

סיפוריה של שחרודה להרון אל־ראשיד, הם מהסוגסוגניות, העשירות, הדמיוניות והמבריקות שבמעשיות הספרות העולמית. להגיש אותם על רקע שחור, בעזרת להקה לבושת שחורים, על במת חשופה ללא אמי־ צעי עזר כמעט, כשהאבירים היחידים העומדים לרשות השחקנים הם כמה מיט־ פחות צבעוניות וכמה תיבות שנועדו לש־ בור את חלל הבמה הריקה - לזאת דרוי־ שה יותר מהעזה.

לשם כך דרוש צוות שחקנים, שמיש־ חקי ישלהב את דמיונו של הצופה, ישא אותו על כנפי הזויה אל פאר המזרח ה־ אגדתי, שושם תפאורה לא תיטיב לתארו. הלהקה שהעמיד מייקל אלפרדס על הבמה עומדת במשימה בצורה מעוררת התפע־ לות.

זהו צוות שחקנים צעיר, מורכב ברובו משמות בלתי ידועים ובלתי מוכרים, שהו־ פיעו עד כה רק בתפקידים מישניים בתי־ אטראות ישראל, והנה, תחת שריבטו של אלפרדס, הם עושים את הלא יאומן, גוד־ שים את הבמה בעליצות ובברק, מעלים עליה את היפים שבארמונות בגדאד ושוקיה.

מבחר האגדות וסיפורי השווקים המז־ רחיים שבחר דן אלמגור לצרף למסכת אחת, שזור בעיקר על החוט האירוטי. זהו גם הקור שהינחה את אלפרדס בבימוי. אלא מה שהיטיב אלפרדס לעשות בכל שאר מרכיבי ההצגה, לא עשה בנקודה זו. דווקא כאשר הוא מגיע לצנינות האי־ רוטיות והמינויות, אין הוא משאיר דבר לדמיון (חוץ מהעירום), ובמקום תנועות מרומזות, הוא מציג מישגלים מסוגגנים ומעמדים מביכים בהיעדר הטעם הטוב שבהם.

יתכן ותנועות אלה, כמו ההיגוי המז־ רחוי המוגזם שבפי השחקנים, נועדו לשוות להצגה את עממיותה וגשמיותה, אולם הם חורגים מהתפיסה הכללית של ההצגה המשתפת את הצופה בבניית החוויה הי־ צוירת־פיוטית של האגדות.

על מגרעות אלה מחפה מישחקו המלי־ הוב של צוות השחקנים, הפועל כאנסמבל מגובש ומלוטש, שכל אחד בו מתחרה ב־ חברו בהפתעות שהוא מכין לצופה, וזהו, אולי, מעלתה הגדולה ביותר של ההצגה: הפגנת נוכחותו של דור שחקנים חדש על הבמה הישראלית, שהבולטים בהם הם נעמי בכר וחיים באשי, שאינם רק משח־ קים, אלא מננים לשחק, ומדביקים בהנאי־ תם זאת את הצופים.

חמסה פי עינק!

רואים לה

אף־על־פי שרפורטים נותנים כבר מוקדם, ואינפלציה - זה דו־ח ועדת הקריה, התמליץ להמשיך כמו מאום לא קרה. ואינפלציה זה גם השופט העליון המציע למכור פטיבל במליון.

וגם סוג פרקליטים מוסרי ונאור, הפושט את ידו כדי לפשוט את העור, וגם שר־המישפטים הדוגל לאלתר בשוויון - אבל יש ששוים קצת יותר!

ואינפלציה זה כלל המטים העולים לטבסד למפא"י את קופת־החולים, ואשר לקופות נסתרות אחרות. זאת אינפלציה זוהרת לקראת הבחירות.

גם מושביץ הגביר, שמתוך השיגרה

על קריאה עתונים אין עוד מה לדבר, ואולם טלוויזיה - אטרקציה! כי אחרי ששמעה את זנבר מזנבר שאלה: "אבא, מה זה אינפלציה?"

אינפלציה - הסברתי לבת באיפוק: זה כשארטיק נמט עוד לפני הליקוק, וזה יוקר־מחיייה האומר. בפירוש שמטבע של לירה כבר לא שווה גרוש.

ואינפלציה - המשכתי לתת אבהרות - זה משרד־השיכון מספסר בדירות, ומשרד ביטחון שהוא די בובן אן איננו חייב להגיש מאזן.

ומשרד־החינוך שרשם כבר פטנט שרק בן־עשירים ייפח לטסטונט, ומשרד־מיטשרה ללא כוח־אדם

הטור השבועי*

מאת ידי ננוסי

לא כאב מעריץ את בתו הקטנה, אלא איש אובייקטיבי - עלי להודות שבתי בת השש היא ילדה נבונה בהרבה מכל שאר הילדות.

אירלךך אין לי לילה או יום, רבותי, זהו פול־טייט־גוב מפל - להשיב בפרפורט על: היכן... ומתי... ומדוע... וכמה... ואיך...

* שודר בשידורי ישראל, ביום ו', 2.6.72.

עוד ממשיך להטיף להידוק חגורה. אבל גם נאומיו של מר בן־אהרון הם אינפלציה פשוטה, בחשבון אחרון.

ואינפלציה - זה אינדקס תלוש ועקר הלובש מסכה של מדע ומחקר, וגם כל הבטחה אשר טרם קויימה היא אינפלציה - וקחי נא מרבין דוגמה!

בקיצור, בקיצור, ילדתי הקטנה, האינפלציה, היום, פירושה: מדינה וכולם - בדיוק כמו אותו מר זנבר מדבריס, ואולם לא עושים שום דבר.

הסברי הנפלא התבזבז, כמובן, עוד לפני שטיימתי אותו באשר ילדתי נרדמה כבר מזמן לילה טוב מדינה, לילה טוב.